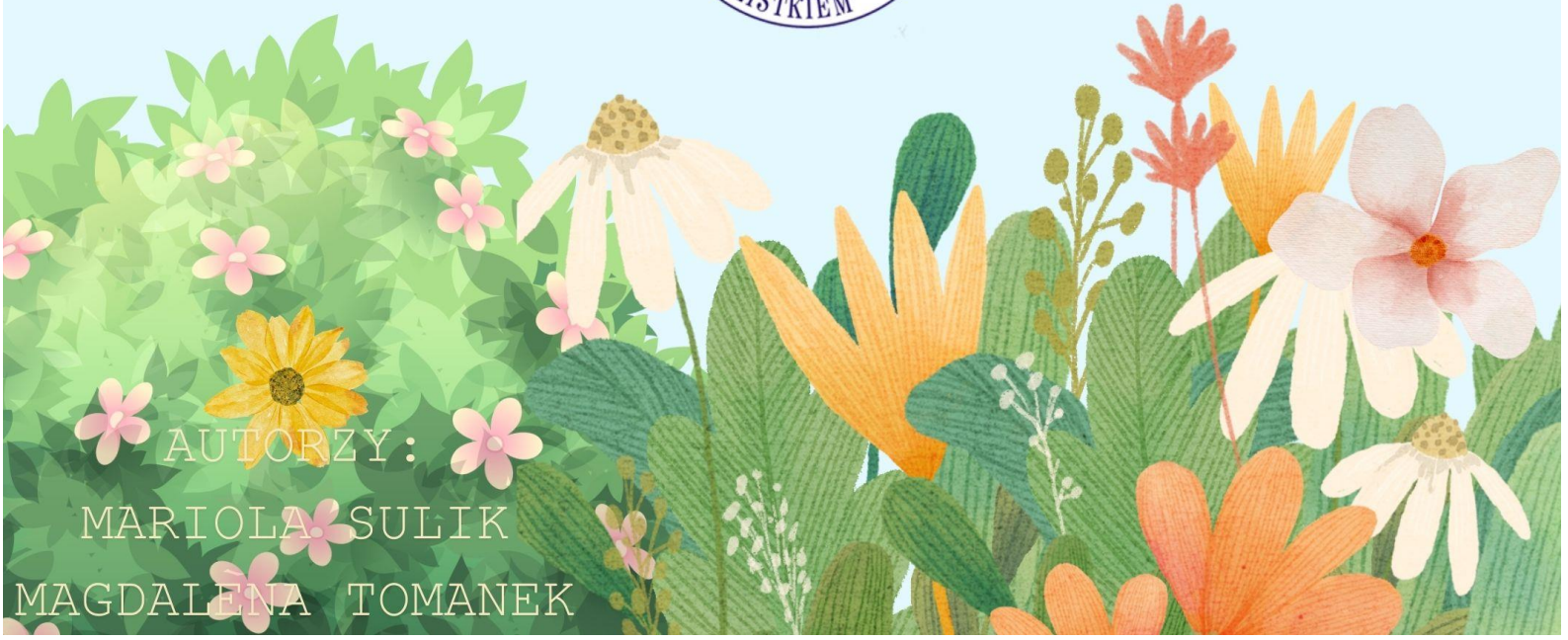

INNOWACJA PEDAGOGICZNA
PROGRAMOWO-METODYCZNA

TEMAT INNOWACJI:

TAJEMNICZY OGRÓD ZMYSŁÓW

AUTORZY:

MARIOLA SULIK

MAGDALENA TOMANEK

Termin realizacji:

Wrzesień 2023 – czerwiec 2024r.

Zakres innowacji:

Adresatami innowacji są dzieci w wieku 3-6 lat uczęszczające do Przedszkola „Pod Zielonym Listkiem” w Świerklańcu.

Realizacja innowacji pedagogicznej polegać będzie na przygotowaniu i przeprowadzeniu cyklicznych zajęć z dziećmi wynikających z harmonogramu zaplanowanych zajęć w ogrodzie oraz salach przedszkolnych.

Niniejsza innowacja ma na celu kształtowanie osobowości ekologicznej, poprzez wykorzystanie hortiterapii (łac. hortus – ogród). Jest to taka dziedzina nauki, która polega na wykorzystaniu ogrodu i roślin do szeroko rozumianej terapii. Celem hortiterapii jest ograniczenie stresu poprzez przebywanie wśród zieleni oraz pobudzanie, stymulowanie i rozwój człowieka poprzez doznania zmysłowe. Innowacja ma na celu stworzyć miejsca i możliwości do tego, aby dzieci mogły mieć częstszy kontakt z przyrodą.

Motywacja wprowadzenia innowacji:

Innowacja „Tajemniczy ogród zmysłów” powstała, ponieważ mamy świadomość, że to już przed przedszkolem stoi zadanie kształtowania świadomego stosunku do środowiska przyrodniczego, szacunku do różnorodnych form życia, właściwych i aktywnych postaw wobec przyrody i jej ochrony.

Na podstawie wieloletnich obserwacji podczas pracy z dziećmi zauważamy potrzebę stworzenia nowych warunków i możliwości pracy podczas zajęć edukacyjnych.

Realizacja innowacji pedagogicznej pozwoli na szerszy zakres oddziaływań w ramach stymulacji polisensorycznej oraz na prowadzenie na terenie naszej placówki elementów hortiterapii.

Edukacja przyrodnicza odgrywa niezwykle istotną rolę w rozwoju dzieci. Ważne jest, by rozpoczynać ją jak najwcześniej, aby dziecko rozumiało, że jest częścią przyrody i ma na nią ogromny wpływ.

Biorąc pod uwagę zalecenia zawarte w Podstawie Programowej Wychowania Przedszkolnego, misję, wizję i koncepcję pracy naszego przedszkola, oraz piękną bazę

w postaci naszego ogrodu, pragniemy założyć na podwórku przedszkolnym „Tajemniczy ogród zmysłów”.

Opis innowacji:

Niezwykle istotnym elementem rozwoju dziecka w wieku przedszkolnym jest jego silna potrzeba kontaktu z naturą. Już od najmłodszych lat chce ono poznawać, badać, poszukiwać i odkrywać. Do takich działań potrzebuje przestrzeni większej niż budynek domu mieszkalnego lub przedszkolnego. Taką przestrzeń może stanowić ogród przedszkolny.

Dzieci w wieku przedszkolnym są najbardziej wyczułone na świat przyrody. Z ogromnym zainteresowaniem obserwują wszystko co rośnie, porusza się, wydaje odgłosy, pachnie, ma określoną fakturę w dotyku i interesującą barwę oraz smakują to, co nadaje się do zjedzenia. Ogród przedszkolny jest dla nich otwartą księgą, z której uczą się przez działanie.

Edukacja przyrodnicza właśnie w naturalnym środowisku, daje dzieciom wiele możliwości przeżywania nowych doznań i wzbogacania wiedzy.

W związku z powyższym powstał pomysł utworzenia w naszym przedszkolu „Tajemniczego ogrodu zmysłów”, jako bardzo atrakcyjnego i aktywizującego sposobu zapoznawania przedszkolaków z tajemnicami świata przyrody.

I. Założenia ogólne

Główne założenia pracy na zajęciach innowacyjnych:

1. Wykorzystanie terenów zielonych wokół przedszkola oraz dodatkowo salki rekreacyjnej jako przestrzeni na stworzenie ogródka przedszkolnego, ścieżki sensorycznej oraz miejsca do wypoczynku i rekreacji na łonie natury.
2. Skuteczna realizacja podstawy programowej poparta praktycznym działaniem.
3. Wprowadzenie hortiterapii na zajęciach edukacyjnych.

II. Cele innowacji

Cel główny:

1. Poszerzenie wiedzy przyrodniczej poprzez aktywny i bezpośredni kontakt z naturą.
2. Terapia ogrodnicza (hortiterapia) realizowana poprzez zajęcia w ogrodzie i przebywanie wśród roślin.

Cele szczegółowe:

1. Rozbudzanie ciekawości świata.
2. Wykorzystanie wiedzy ogrodniczo – przyrodniczej w życiu codziennym.
3. Dostrzeganie zmian w wyglądzie roślin i zachowaniu zwierząt zachodzące w ciągu roku.
4. Rozwijanie umiejętności posługiwania się lupą, mikroskopem, lornetką oraz dostępnymi przewodnikami i atlasami.
5. Dostrzeganie piękna otaczającej przyrody np.: barwy, kształty, zapachy, odgłosy, zjawiska atmosferyczne..
6. Rozwijanie zmysłu wzroku, słuchu, węchu, smaku i dotyku.
7. Łagodzenie napięć i stresu, zapewnienie potrzeby relaksu i odpoczynku w kontakcie z przyrodą.
8. Dostarczanie pozytywnych przeżyć emocjonalnych i estetycznych.

III. Metody i formy

Metody pracy:

1. Słowne: rozmowy, objaśnienia, instrukcje, opisy.
2. Oglądowe: pokaz, obserwacja spontaniczna i kierowana, przykład nauczyciela.
3. Czynne: zadania stawiane dziecku, samodzielne doświadczenia, kierowanie własną działalnością dziecka.

Formy pracy:

1. Praca grupowa.
2. Praca indywidualna

V. Przewidywane osiągnięcia (korzyści wdrożenia innowacji)

Wpływ na dzieci:

- Zdobywają wiedzę w sposób kreatywny.
- Wykorzystują możliwości jakie daje kontakt z przyrodą.
- Czerpią radość z własnej aktywności.
- Nawiązują właściwe relacje społeczne.

- Rozwijają umiejętność pracy w grupach.
- Poszerzają wiedzę na temat zmian zachodzących w przyrodzie.
- Uczą się odpowiedzialności oraz troski o środowisko naturalne.
- Mają możliwość zrelaksowania się i zabawy na łonie przyrody.
- Uczą się szacunku do przyrody.
- Rozwijają sprawność ruchową.

Wpływ na pracę przedszkola:

- Podnoszenie jakości pracy przedszkola poprzez stworzenie miejsca umożliwiającego dzieciom zabawę, naukę i poznawanie otaczającego świata zmysłami.
- Promocja przedszkola w środowisku lokalnym.
- Pozyskanie i wzbogacenie terenu przedszkola w nowe gatunki roślin.

VI. Harmonogram działań innowacyjnych

Czas realizacji	Opis działań	Osoby odpowiedzialne
------------------------	---------------------	-----------------------------

Okres jesienny	<ol style="list-style-type: none"> 1. JESIENNA ŚCIEŻKA SENSORYCZNA <ul style="list-style-type: none"> – kuwety wypełnione materiałem przyrodniczym: liście, kasztany, żołądźcie, szyszki, gładkie patyki, kamyki – rolowanie dłoni szyszkami – wykonanie „gniotków” z liści 2. JESIENNE „TU I TERAZ – SMAKI I ZAPACHY JESIENI” <ul style="list-style-type: none"> – zapalenie lawendowego kadzidełka – krótka pogadanka nt oznak jesieni – stymulowanie zmysłu dotyku rozpoznawanie darów jesieni poprzez dotyk z zamkniętymi oczami (w worku – kasztany, żołądźcie, liście, jarzębina, patyki itp.) – stymulowanie zmysłu węchu wąchanie owoców i warzyw, kosztowanie ich, zachęcanie do spróbowania miodu – wyjście do ogrodu przedszkolnego/parku, słuchanie muzyki relaksacyjnej „Cztery pory roku Vivaldiego – Jesień”, komponowanie jesiennych bukietów z liści – poranny, jesienny spacer do parku <p>W tym dniu posiłki dopasowane do tematyki jesienniej np., śliwki na drugie śniadanie, krem z dyni na obiad itp.</p>	<p>M. Sulik</p> <p>M. Tomanek</p> <p>wychowawcy grup</p>
Okres świąteczno – zimowy	<ol style="list-style-type: none"> 1. SENSORYCZNA OZDOBA <ul style="list-style-type: none"> – Wykonanie ozdoby świątecznej np. choinki, bombki; stymulujemy zmysł dotyku używamy plastikowych nakrętek, pomponików, wełny, waty, piórek, ścinków papieru itp. 2. MAGICZNY OGRÓD ŚWIATEŁ <ul style="list-style-type: none"> – przekształcenie salki rekreacyjnej na magiczny ogród świateł i zapachów: zasłaniamy okna dzieci leżą na materacykach, rozpalamy kadzidełko puszczamy muzykę relaksacyjną wskazującą na zasypiającą przyrodę puszczamy bańki pod sufitem rozwieszamy liczne lampki choinkowe, projektory. – Dzieci leżą, relaksują się, odprężają poprzez zaangażowanie różnych zmysłów. 	<p>M. Sulik</p> <p>M. Tomanek</p> <p>wychowawcy grup</p>

Okres wiosenny	<p>1. Porządkowanie terenu ogrodu po zimie. Przekopanie i grabienie ziemi pod wysiew. Systematyczne prace pielęgnacyjne. Sadzenie przez dzieci cebulek i bulw oraz wysiew wybranych roślin i ziół. Prace pielęgnacyjne na grządkach: podlewanie roślin, wrywanie chwastów, obserwacja wzrostu roślin. Obserwacja owadów i małych zwierząt i ptaków żyjących w ogrodzie przedszkolnym – lupy i lornetki. Zabawy badawcze na wybranym materiale przyrodniczym.</p> <p>2. WIOSENNA TĘCZA</p> <ul style="list-style-type: none"> – stymulowanie zmysłu smaku – dzieci tworzą tęczę z owoców i warzyw np.: czerwony – rzodkiewka/papryka/pomidor; pomarańczowy – pomarańcza/papryka/ marchewka; żółty – banan/ jabłko/cytryna; zielony – sałata/ogórek/kiwi; niebieski – jagody/borówki; fioletowy – buraczek/winogrona <p>Zabawa polega na układaniu produktów na kształt tęczy. Dzieci dotykają, wążają, na końcu zjadają tęczę. Można zasłonić oczy – dzieci próbują rozpoznać smaki nazwy warzyw i owoców bez udziału wzroku.</p> <p>3. BUDKI LĘGOWE DLA PTAKÓW (dla chętnych)</p>	<p>M. Sulik</p> <p>M. Tomanek</p> <p>wychowawcy grup</p>
Okres letni	<p>1. DOŚWIADCZAMY MUZYKĘ</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonanie „Ogrodowego kącika muzycznego” przygotowanie instalacji muzycznej przy użyciu materiałów przyrodniczych oraz przedmiotów z recyklingu – papierowe rolki po papierze, plastikowe butelki, kamyki, naczynia itp. <p>2. Konkurs dla chętnych dzieci wraz z rodzicami (konkurs rodzinny) „Zielnik”.</p>	<p>M. Sulik</p> <p>M. Tomanek</p> <p>wychowawcy grup</p>

Działania inne:

Działania	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Dokumentowanie etapów prac	Wychowawcy grup	Systematycznie przez cały okres trwania innowacji
Umieszczanie na stronie przedszkola i Facebooku informacji dotyczących realizacji innowacji	A. Ziora M. Sulik M. Tomanek	Systematycznie przez cały okres trwania innowacji
Przygotowanie prezentacji multimedialnej pokazującej całoroczne działania innowacyjne	M. Sulik M. Tomanek	Czerwiec 2024r.

VI. Ewaluacja

W celu uzyskania informacji zwrotnej nauczyciele przeprowadzą:

- analizę ankiety skierowanej do rodziców dzieci,
- rozmowy indywidualne i grupowe z dziećmi,
- rozmowy z rodzicami.

Szczegółowa analiza wyników ankiety oraz przeprowadzonych rozmów, pozwoli ocenić stopień realizacji zamierzonych celów. Działania te pomogą wyciągnąć wnioski, zaplanować pracę i ewentualnie zmodyfikować metody pracy.

Wszystkie wyniki i uwagi zostaną opracowane w sprawozdaniu, udostępnione dyrektorowi przedszkola oraz przedstawione przez autorów innowacji na posiedzeniu Rady Pedagogicznej zamykającej rok szkolny 2023/2024.